

Om olyckan är framme

Viktig säkerhetsinformation från Kalix kommun och Billerud Karlsborg

Ett industriområde i nära anslutning till bostadsområden ställer höga krav på säkerhet. Billerud Sweden AB, Karlsborgs Bruk, arbetar ständigt med att förbättra säkerheten och förebygga olyckor. Arbetet sker i nära samarbete med Kalix kommun och dess räddningstjänst.

Trots allt det förebyggande arbete som sker kan en olycka inträffa, till exempel med någon av de kemikalier vi hanterar vid bruket. Av den anledningen är det viktigt att allmänheten har kännedom om risker i verksamheten, hur ni varnas och hur ni ska agera vid en allvarlig olycka.

**Ta del av broschyren
och spara den på ett ställe där du lätt kan hitta den**

Vi satsar på säkerhet

Säkerhetsarbete är en del av vardagen på Billerud Karlsborg. I vårt dagliga arbete sätter vi alltid säkerheten i första rummet.

I vår tillverkningsprocess använder vi flera olika kemikalier. Syrgas, väteperoxid, klordioxid och ammoniak är exempel på kemikalier vi använder. De farligaste kemikalierna är klordioxid och ammoniak. All vår kemikaliehantering är styrd av säkerhetsbestämmelser som rör både tekniska lösningar, rutiner och utbildning av vår personal. Trots detta kan det inträffa en allvarlig kemikalieolycka med en eller flera kemikalier inblandade.

Genom en serie händelser kan en brand, ett gasutsläpp eller en explosion inträffa. Sannolikheten för en sådan händelse har vid genomförda riskanalyser bedömts som mycket låg. Skulle en sådan händelse ändå inträffa kan det medföra allvarlig, omedelbar eller fördröjd fara för människors hälsa eller för miljön. Risker gäller både inom och/eller utanför fabriksområdet.

Kontroller

All personal som hanterar kemikalier är utbildade för att kunna sköta hanteringen på ett säkert sätt. Kemikalierna lossas och lagras på särskilda platser försedda med speciellt anpassad säkerhetsutrustning. Allt lossningsarbete sker enligt särskilda instruktioner och med speciellt utbildad personal.

Alla kemikalier och gaser förvaras i tankar och rörledningar som kontrolleras regelbundet genom besiktning och andra former av kontroller. Detta sker såväl med egen personal som med extern opartisk expertis.

Tydliga instruktioner

Vi har en beredskapsplan med rutiner för hur vi ska agera vid läckage och olyckor. Där finns instruktioner för varje kemikalie och även hur allmänheten ska varnas.

Teknisk utrustning i form av olika larm, i kombination med vår personals kompetens, gör att vi snabbt kan lokalisera ett eventuellt läckage. På Bruket finns ett internt tyfonlarm för brand (signal: en lång, två korta) och gas (signal: två korta). Faran över är en lång signal. Detta interna larm är ofta hörbart ut på Karlsborgs samhälle vid händelse av internt larm.

Till sist: Om du hör larmsignalen VMA - Viktigt Meddelande till Allmänheten - ta den på allvar, gå inomhus, stäng dörrar, fönster och ventilation, sätt på radion för ytterligare information (se mer på nästa sida).

Mikael Nordqvist, Brukschef

Sam Engman, Chef Hälsa & Säkerhet

Information om några av kemikalierna

Billerud tillverkar säck- och kraftpapper samt massa för försäljning, främst inom Europa. I vår tillverkningsprocess använder vi flera kemikalier bland annat för att koka flis till massa och bleka pappersmassan. Syrgas, väteperoxid och klordioxid är exempel på kemikalier för blekning. De farligaste kemikalierna, klordioxid och ammoniak, finns inom fabriksområdet som vattenlösningar. Vi ger här lite mer information om de kemikalier som vid en olycka kan tänkas påverka omgivningen.

- **Klordioxidvatten** är en vätska med starkt stickande lukt som vid temperaturer över +11 grader bildar en giftig gas vid höga koncentrationer. Lösningen vi använder är cirka 3 % klordioxid och resten vatten.
- **Ammoniäklösningen** är en färglös vätska med stickande lukt som är utblandad i vatten till en 25-procentig ammoniakhalt. Ammoniakgas bildar en explosiv blandning med luft i koncentrationsområdet 15-28 %. Giftig vid höga koncentrationer.
- **Andra kemikalier som kan påverka allmänheten** är råterpentin, metanol, syre, väteperoxid, och natriumklorat är kemikalier som kan orsaka bränder.

ALARMERING – RING 112

Den som larmar ska vara beredd att svara på operatörens frågor.

VMA - viktigt meddelande till allmänheten

Vid svåra olyckor som hotar att skada människor eller miljö måste allmänheten varnas. För att snabbt nå många människor används varnings- och informationssystemet "Viktigt Meddelande till Allmänheten", VMA.

Systemet består dels av meddelande i radio och TV, dels av signalen "Viktigt Meddelande". Signalen består av upprepande 7 sekunder långa ljudstötter med 14 sekunders paus emellan. Larmet pågår under minst två minuter. När faran är över blåses en lång sammanhängande signal på 30-40 sekunder.

Signalen "Viktigt Meddelande" testas varje kvartal. Detta sker klockan 15.00 den första helgfria måndagen i månaderna mars, juni, september och december.

Följ informationen via radio och tv

Vid larm slå omedelbart på radion, i första hand Sveriges Radio P4 Norrbotten. Efter ett varningsmeddelande i radio och tv kommer fortlöpande information från kommunens räddningsledare. Följ de råd och anvisningar som räddningsledaren ger. Se också SVT-Text 599.

Undvik att använda mobiltelefon eftersom mobilnätet kan bli överbelastat om många ringer samtidigt.

Lag om säkerhet

Lagen om "Åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor" har beteckningen SFS 1999:381 och trädde i kraft 1 juli 1999. På grund av ändrade klassningar på vissa av Brukets hanterade kemikalier omfattas Bruket av den högre kravnivån enligt bestämmelserna i MSB 2015:8 och SFS 2015:236.

Vad innebär lagen?

Karlsborgs Bruk upprättade år 2006 en säkerhetsrapport som lämnats till myndigheterna. I rapporten finns ett handlingsprogram för hur allvarliga kemikalieolyckor förebyggs. Rapporten beskriver verksamhetens omfattning samt identifierar och analyserar olycksrisker. Rapporten har förnyats år 2013. Företaget har en intern beredskapsplan som regelbundet övas. Denna plan har gjorts upp i samråd med räddningstjänsten i Kalix och Karlsborgs Bruk. Planen ses över vart tredje år.

Information

Samtliga närliggande hushåll informeras om vilka säkerhetsåtgärder som ska vidtas och hur man ska förfara vid en olycka.

Länsstyrelsen och Arbetsmiljöverket är tillsynsmyndigheter och kontrollerar att lagen följs.

Om larmet går, gör så här:

1. Sök skydd inomhus.
2. Stäng fönster, dörrar och ventilation.
3. Lyssna på Sveriges Radio, P4 eller P3 för vidare information.

Brandrök eller gasmoln kan ha stark stickande lukt som kan ge sveda i ögon och näsa samt ge irritation i halsen och hosta. Röken eller molnet följer vindriktningen. Titta efter flagga eller vimpel i närheten för att kontrollera vindriktningen. Ta dig bort från röken/utsläppet genom att gå vinkelrätt mot vinden.

Stanna inomhus tills du får hjälp. Gå inte ut förrän du hör signalen FARAN ÖVER – en 30-40 sekunder lång sammanhängande signal.

Räddningstjänsten är beredd om något skulle hända

I takt med utvecklingen i vårt samhälle pågår ständigt ett arbete för att skapa trygghet och säkerhet för oss medborgare.

Tack vare alla ansträngningar på säkerhetsområdet har inte de reella riskerna ökat. Däremot kan man ibland uppleva en viss oro som kan bero på att vi får för lite information om de faktiska förhållanden som råder. Inom produktionen på Billerud, Karlsborgs Bruk, gäller rigorösa bestämmelser för att förhindra framförallt brand, kemikalieutsläpp eller andra olyckor och personalen arbetar förebyggande som en naturlig del av det dagliga arbetet.

Vid alla reparationsarbeten där bland annat svetsning och skärning pågår krävs speciella tillstånd och dessutom genomgår berörd personal utbildning i så kallade heta arbeten. Transporter till och från bruket omgärdas av regler för att förhindra att någon oönskad händelse inträffar.

Väl förberedda

Kalix Räddningstjänst har ständig kontakt med Billerud, Karlsborgs bruk och diskuterar säkerhetsarbete med inriktning på att förhindra att någon olycka ska inträffa.

Skulle det trots alla ansträngningar inträffa en brand eller ett kemikalieutsläpp så är räddningstjänsten rustad för både stora och små insatser genom välorganiserade och övade räddningsstyrkor.

Vid mindre insatser larmas en styrka från Kalix för en första insats på mycket kort tid.

Vid större händelser är räddningstjänsten planerad så att förstärkning anländer i första hand från Töre. Därefter, om behov föreligger, begärs förstärkning från våra grannkommuner.

Regelbundna övningar

För att detta ska fungera har räddningstjänsten tillsammans med samverkande organisationer regelbundna planeringar och övningar. Kalix kommun har också upprättat en krisledningsplan för extraordinära händelser där ledningen vid en händelse som påverkar samhället på ett påtagligt sätt utgörs av en särskild krisledningsnämnd.

Detta arbete planläggs i en krisledningsplan. Planläggningen, som bidrar till att skapa trygghet i vårt samhälle, har stöd i lagen om extraordinära händelser och började gälla den 1 januari 2003. Den folder som du nu har i din hand har även sitt ursprung ifrån lagen om skydd mot olyckor som trädde i kraft den 1 januari 2004.

Du är alltid välkommen att kontakta oss om du vill ha mer information

Billerud Sweden AB
Karlsborgs Bruk
952 83 Karlsborgsverken
Sam Engman, Chef Hälsa & Säkerhet
0923-660 39
sam.engman@billerud.com
www.billerud.se

Kalix Räddningstjänst
Verner Lundholm, Räddningschef
Räddningsvägen 2, 952 41 Kalix
0923-654 46
verner.lundholm@kalix.se
www.kalix.se

BILLERUD

KALIX KOMMUN